

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 5800
Tarih : 01-11-2017

Grup önerisi
konu esnasında, gözlendi.

2213

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tutuklu bulunan milletvekillerinin maruz kaldıkları hukuksuzlukların ve cezaevlerinde tutulmaları nedeni ile yasama faaliyetlerine katılamamalarına dair mevcut durumun tüm boyutlarıyla araştırılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR

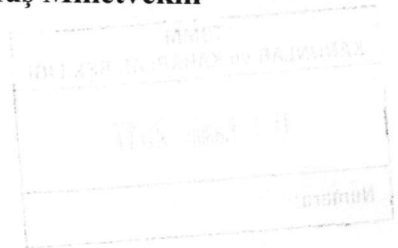
HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

Ahmet YILDIRIM

HDP Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinde Halkların Demokratik Partisi (HDP) seçim barajını aşarak 80 milletvekili ile Meclis'e girmiş, AKP iktidarı ise tek başına hükümet kuracak milletvekili sayısına ulaşamamıştı. Bu seçimlerin hemen ardından, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 28 Temmuz 2015 tarihli konuşmasında *"Parlamento, bence gerekli değerlendirmelerini yapmalı. Bunları dokunulmazlık zırhından arındırmak suretiyle de 'terör örgütüyle iş mi tutuyorsun Senin sırtını dayadığın yer terör örgütü mü? Bunun bedelini ödeyeceksin ve bunu ödetmeli. Yapılması gereken budur diye düşünüyorum."* ifadeleri ile 20 Mayıs 2016 da yasalaşan milletvekili dokunulmazlığını düzenleyen Anayasa değişikliğinin ilk sinyalini vermişti.

20 Mayıs 2016 da gerçekleşen Anayasa değişikliğiyle, TBMM Başkanlığı'na veya Adalet Bakanlığı'na ulaşan fezlekelerle sınırlı olmak üzere, bir defaya mahsus olarak, milletvekilleri hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi düzenlenmiştir. Düzenleme bu haliyle milletvekillerinin dokunulmazlıklarını kaldırmamıştır. Milletvekilleri hala milletvekilliğinden kaynaklı tüm haklara sahiptirler.

4 Kasım 2016 tarihinde HDP Eş Genel Başkanları Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş ile Grup Başkanvekili İdris Baluken, Ankara milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Diyarbakır milletvekilleri İmam Taşçier, Nursel Aydoğan ve Ziya Pir, Hakkâri milletvekilleri Abdullah Zeydan, Nihat Akdoğan ve Selma Irmak, Mardin milletvekili Gülser Yıldırım, Şırnak milletvekili Faysal Sarıyıldız, Ferhat Encu ve Leyla Birlik ile Van milletvekili Tuğba Hezer hakkında Bingöl, Diyarbakır, Hakkâri, Şırnak ve Van illerindeki savcılıklarca gözaltı kararı verilmiştir. Birçok ilde, farklı savcılıklar tarafından, farklı dosyalardan eşzamanlı olarak milletvekillerimiz gözüaltına alınmışlardır. Türkiye'deki mevcut yargı sistemi içerisinde farklı savcılıkların aynı anda harekete geçirilmesi, farklı dosyalardan aynı anda operasyon yürütülmesini işletecek bir mekanizma yoktur. Sadece bu sürecin kendisi, operasyonun hukuki değil siyasi olduğunun yeterli kanıtıdır.

Geçen bu bir yıllık süreçte 15'i HDP'li, biri CHP'li olmak üzere 16 milletvekili tutuklanmıştır. 10 milletvekili ise hala cezaevindedir. Tüm bu dönemde 27 milletvekili, bir kısmı birden fazla olmak üzere, gözüaltına alınmış ve serbest bırakılmışlardır.

Milletvekilleri, tutuklanmalarının ilk üç ayında cezaevlerinde tek başlarına tutulmuşlardır. Aileleri ve avukatları ile yaptıkları görüşmeler kamera ile kayıt altına alınmış, savunma evraklarına ve görüşme sırasında tutulan savunmaya ilişkin tüm görüşme notlarına el konulmuştur. Yasama faaliyetleri kapsamında Meclis'e gönderdikleri belgeler sansürlenmiş ve engellenmiştir. Mahkemelerde devam eden duruşmalarına ve hastanelere gidişlerinde kelepçe takılmaya zorlanmışlardır. HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın İşkenceyi Önleme Komitesi'ne (CPT) iletilmek üzere, diğer cezaevlerinde bulunan milletvekillerine uygulanan hukuksuzlukları kaleme aldığı mektup CPT'ye ulaştırılmamış, postada kaybedilmiştir.

Tutuklu milletvekillerinin Anayasa Mahkemesi'nde görüşülmeyi bekleyen dosyalarına Adalet Bakanlığı tarafında gönderilen görüş yazısında, milletvekilliğinden kaynaklı hakların engellenmediği belirtilmiştir. Oysaki milletvekillerinin tutuklandığı tarihten bu yana Meclis'te 117 birleşim, 665 oturum yapılmış, 276 kanun geçmiştir. Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişi öngören Anayasa değişikliği ile İçtüzüğü değiştirilmesi gibi çok önemli iki düzenleme yapılmıştır. Tüm bu süreçte milletvekillerinin yasama faaliyetlerine katılımı engellenmiştir.

Milletvekillerinin, yasama faaliyetlerine katılımlarının sağlanması için Meclis başkanına ilettikleri dilekçelere de sorunun çözümünü sağlayacak cevaplar verilmemiştir. Böylece halkların iradesinin Meclis çatısı altında tam olarak tecelli edilmesi mümkün kılınmamıştır.

Tüm bu gerekçelerle, tutuklu bulunan milletvekillerinin maruz kaldıkları hukuksuzlukların ve cezaevlerinde tutulmaları nedeni ile yasama faaliyetlerine katılamamalarına dair mevcut durumun tüm boyutları ile araştırılması elzemdir.